

Ny fugleplejecentral

1. august 1979 åbnede Bente Lembcke Andersen, assistent af sin mand Henning, en fugleplejecentral på deres ejendom Vesttarpvej 17 i Velling, 6950 Ringkøbing - telefon 32 19 40.

Dermed videreføres det arbejde, som Jens Ballegaard og Sigurd Rosendahl startede i sin tid.

Henning og Bente har skabt de bedste betingelser for fuglene og arbejder meget seriøst. De har allerede haft flere interessante pågange. Her kan nævnes en Musvåge, der efter en kompliceret operation hos centralens faste dyrlæge i Ringkøbing, pleje og genoptræning, i dag flyver rundt som en vild fugl på egnen.

En Natugle blev efter et par ugers rekonvalescens udsat.

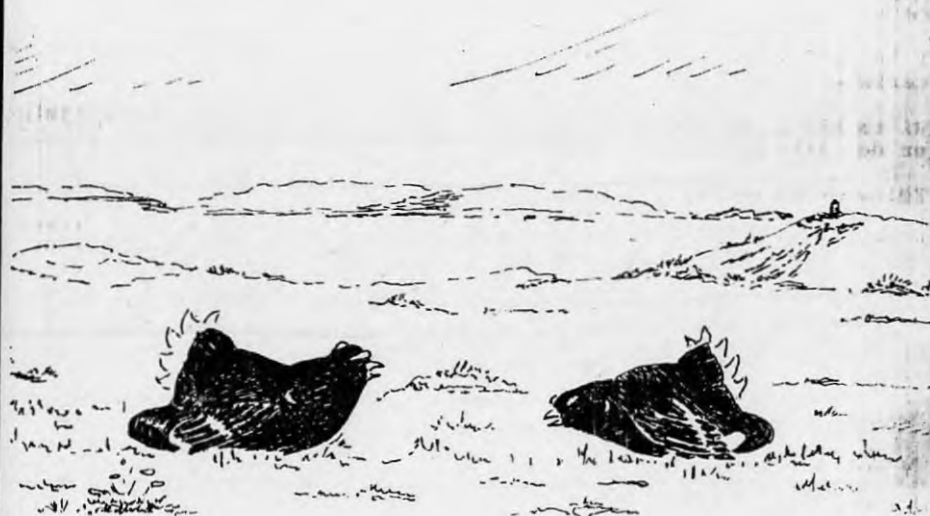
To Lomvie-unger blev indleveret i august, endnu ikke flyvefærdige. De døde begge nogle uger senere, sikkert af indvoldsorm. Hvor er fuglene kommet fra?? Og endelig en Rørdrum fra Værn Sande. Et røntgenbillede viste 3 hagl i kroppen. Den døde få dage senere.

Bente Lembcke Andersen siger, at arbejdet er meget spændende, men det giver også mange skuffelser, når fugle må opgives.

FUGLEIAGTTAGELSER I RINGKJØBING AMT

1979

redaktion: JENS BALLEGARD
ERIK ENEVOLDSEN
MOGENS HANSEN
CHRISTIAN HJØRTH

illustration: SV. A. JENSEN

For anden gang udsender Dansk Ornithologisk Forenings Lokalafdeling for Ringkøbing Amt en årsrapport. Efter vor opfattelse fik årsrapporten for 1978 en god modtagelse, således at vi turde fortsætte projektet. Som sidste år indledes rapporten med en omtale af fuglelivet på en lokalitet herude, denne gang havnende ved Hvide Sande og Thorsminde.

Vi bad om forslag og kritik af årsrapporten. Fra flere sider fik vi at vide, at der burde være flere kommentarer til arternes forekomst. Vi har efter bedste evne prøvet at imødekomme dette ønske. Flere indsendere har selv skrevet kommentarer til deres iagttagelser. Det er vi meget glade for.

Igen beklager vi, at vi ikke har alle de indsendte iagttagelser med. Vi har både udeladt nogle arter helt og udeladt nogle iagttagelser under en ellers omtalt art. Vi har kun anført de største antal og de mest interessante forekomster.

I år har vi fået tilladelse fra Fredningsstyrelsen til at benytte materialet fra Tipperne. Vi takker for denne tilladelse.

Vi takker de mange, som har indsendt iagttagelser. Uden denne hjælp er det ikke muligt at lave en årsrapport.

Følgende personer har indsendt materiale:

Allan Janniche (AJ), Jens Ballegaard (B), Arne Bruun og Lars Jensen (B&J), Bjarne Holm (BH), Christian Hjorth (CH), Erik Enevoldsen og Alex Sand Frich (EF), Gorm Knudsen og Torben Østergaard (GK), Ib Helles Olesen (IO), Jan Bolding og Jes Graugaard (JB), Jens Hauge (JH), Lars Jensen og Klaus G. Hansen (J&H), Mogens Hansen (MH), Niels Eriksen (NE), Sv. Erik Petersen (SEP), Steen Engelbøl (SE), Sv. Aage Jensen (SÅJ), Tipperne (T), Tage Madsen (TM).

Rækkefølgen af data ved de enkelte arter:

Antal - dato - lokalitet - iagttagere.

Et lille bogstav efter antallet betyder trækretning.

Iagttagelse ved vågerne ved Hvide Sande og Thorsminde i vinteren 1978/79.

Vinteren 1978/79 var lang og streng. Overalt led fuglene hårdt p.g.a. snelaget og det tykke ispanser på de vestjydske fjorde. Mange svømmefugle, som ikke var trukket væk i tide, led sultedøden. Det gik især hårdt ud over Blishøns og Knopsvaner. Ræve, som strejffede ud på isen, havde ikke vanskeligheder med at finde føde, og det samme gjaldt den Havørn, som holdt til ved Ringkøbing Fjord hele vinteren.

Enkelte steder i fjordene var der våger, hvor svømmefuglene kunne søge føde. De største findes, hvor åerne løber ud, således ved Skjernåens og Storåens munding. I disse våger kan individ- og artstallet være stort.

De lettest tilgængelige våger findes ved sluserne i Hvide Sande og Thorsminde. I det følgende skal jeg fortælle om forekomsten af fugle i og omkring disse våger.

Fuglene begyndte at indfinde sig i havnene i midten af januar. Som regel skal det fryse hårdt og længe, inden fuglene kommer til det åbne vand ved slusen og i havnen. Sandsynligvis er vågerne her "ringere" opholdssteder for ænderne end vågerne ved åmundingerne rundt i fjordene. Der er en del forstyrrelser fra fiskekuttere, biler på de nærliggende gader og interesserede turister på havneanlæggene. Muligvis er fødemængden ved havnene lige så stort som andre steder i fjorden.

Trods den stadige uro og forstyrrelser fra menneskelig side, bliver fuglene dog ret hurtigt forholdsvis tillidsfulde. Flugtstanden falder med stigende sult, kunne man fristes til at sige. Havnene er ved en sådan lejlighed et glimrende mål for fugleinteresserede mennesker. Også fuglefotografer kan her få gode billeder uden at forstyrre fuglene. Svanerne var overordentlig tillidsfulde i Thorsminde. Når man gik ned til vandet, kom de svømmende for at se, om det var fodringstid. Behjertede mennesker fodrede nemlig her de mange svaner med korn. Selv en halv snes Sangsvaner lod sig iagttage på afstande under 10 m. Sangsvanerne er som regel meget sky. Apropos svaner: Af en eller anden grund var der kun meget få svaner i Hvide Sande. Muligvis er der for dybt vand ved slusen her, således at svanerne ikke kan nå bundvegetationen.

Et andet forhold, som man kan undre sig over, er dette, at der i vågerne var mange svømmefugle, som plejer at holde til på havet. Disse opholdt sig endog meget på fjordsiden af slusen. Især var Sortænderne talrige, men også Fløjlsand og Edderfugl lod sig iagttage. En Sortstrubet Lom lå længe i Thorsminde, også på fjordsiden. Bestemmelsen af denne art lettedes ved, at den havde begyndende rudetegning på ryggen. Hvorfor disse havfugle kommer til vågerne, er bemærkelsesværdigt. Havet er helt isfrit, så tilsyneladende har disse fugle ikke letteret til føden i vågerne. Måske er forklaringen den, at forbiflyvende saltvandsdykænder lander i vågerne p.g.a. selskabelighed, idet der i forvejen findes mange skalleslugere, Hvinænder m.fl.

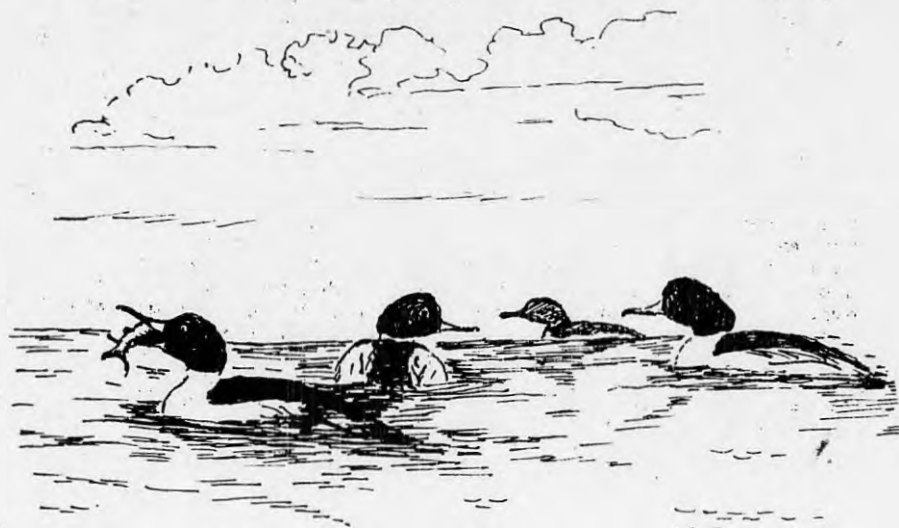
Man kunne iagttage flere halv- eller helsjældenheder i havnene: Nordisk Lappedykker, Lille Skallesluger og Sortgrå Ryle. I Thorsminde blev den meget sjældne Ismåge iagttaget under fine betingelser. Ifølge "Oversigt over Danmarks fugle" (Dybbro 1978) skulle det være fjerde gang i Danmark. De tre øvrige var København 1835, Nymindegab 1911 og Skagen 1966. Ved Thorsminde havn kunne man se en del rovfugle. Til stor skræk for ænderne fløj der ofte en Fjeldvåge eller Blå Kærhøge over vågen. Spurvehøg og Tårnfalk kunne derimod ikke forskrække ænderne.

Jeg havde en lille sjov oplevelse i Thorsminde, medens jeg stod og iagttog ænderne: En Tårnfalk kom flyvende hen imod mig tungt lastet med en død fugl. Medens den var i luften, blev den angrebet af en Spurvehøg, som ville have del i byttet. De landede i rasende kamp en 5 - 6 m fra mig og sloges, så det hvislede. Pludselig fik de øje på mig og fløj op og væk i hver sin retning. Byttet blev liggende. Det viste sig at være en Sjagger. Den var forøvrigt stivfrosen, så det havde været morsomt at se, hvordan rovfuglene ville have ædt sådan en. Rovfuglene lod sig mest se i Thorsminde, der ligger lige ud til åbent land uden bebyggelse i modsætning til Hvide Sande. I Thorsminde var der gode fødemuligheder for rovfuglene, idet der både var Gråspurve, Støre, Solsorte og Grønirisker. Ved svanernes fodringsplads sås en dag en lille flok Bjerglærker.

I den hårde vinter 1978/79 var havnene og vågerne her således fugleoplevelsernes lokalitet i et ellers stivnet og livløst landskab.

Jens Ballegaard

Artslisten på side 5 angiver mine max. tal for de to lokaliteter.

Feb. 1979.

Art	Hvide Sande	Thorsminde
Sortstrubet Lom		1
Toppet Lappedykker	5	5
Gråstrubet Lappedykker	1	
Nordisk Lappedykker		1
Lille Lappedykker	4	
Knopsvane	12	200
Sangsvane		10
Kortnæbbet Gås		1
Gråand	2	10
Taffeland		5
Troldand	20	100
Bjergand	7	3
Hvinand	10	10
Fløjlsand		1
Sortand	50	30
Edderfugl	5	
Stor Skallesluger	75	100
Toppet Skallesluger	30	50
Lille Skallesluger	3	4
Fjeldvåge		2
Blå Kærhøg		1
Spurvehøg		1
Tårnfalk		1
Blishøne	50	200
Strandskade		1
Rødben		3
Sortgrå Ryle	2	5
Alm. Ryle		2
Svartbag	x	x
Sølvmåge	x	x
Stormmåge	x	x
Hættemåge	x	x
Ride	2	
Bjerglærke		10
Sjagger		8
Engpiber		1

ARTSGENNEMGANG:

Sortstr. Lom: 1 i Thorsminde Havn i jan/feb. (CH + IO + EF)
1 14/1 Skjern Enge (BH), 52 s. 6/10 Houvig (JH)

Lom sp.: Bedste trækdrag ved Hvide Sande var d. 4/5 med ialt 210 n. (EF)

Islom: 1 n. 20/10 Hvide Sande (EF)
I marts blev der fundet en afkræftet Islom ved en landejendom i Vind, ca. 30 km fra havet. Den blev bragt til fugleplejecentralen, men døde desværre kort efter. Den havde ligget ved ejendommen en uges tid, inden den blev fundet. Soldater på øvelse i nabolaget havde hørt dens skrig uden at vide, hvad det var.

Stor Lom sp.: 1 n. 22/10 Hvide Sande (EF)

Rødstr. Lom: 1 26/3 Velling Bugt (B & J), 1 11/5 Gl. søerne (CH)
30 s. 6/10 Houvig (JH)

Gråstr. Lappedykker: 2 4/2 Hvide Sande (B & J)
1 16/2 Skjern Å (SAJ) Fundet afkræftet og genudsat.
1 24/3 Velling Bugt (B & J)
1 28/3 Husby Klit (B & J)
1 9/4 Gammelgab søerne (B)

Nordisk Lappedykker: 2 i Hvide Sande sidst i jan/først i feb. (EF + CH + SAJ + NE)
1 28/1 Thorsminde Havn (IO)
1 10/2 Thyborøn Kanal (CH)
1 7/3 Harboøre Tange (NE)
2 14/4 Husby Klit (B & J)
Usædvanlig mange i år. Måske p.g.a. den strenge vinter.

Sorthalet Lappedykker: 2 14/4 på Tipperne (T)
3 ynglepar på lok. i amtet (CH)
Gået tilbage som ynglefugl i amtet

Lille Lappedykker: 12 1/1 Skjern Å (SAJ), 7 4/1 Skjern Å (EØ)
1 25/11 i vandhul på Værnet!!! (EF)
Vi mangler oplysninger fra Inderkilen v. Struer og andre "store rastepladser i amtet. Normalt ses der omkr. 50 eks. i Inderkilen.

Mallebuk: Mange iagtt. fra Vestkysten fordelt på: juli 32
august: 1553 (med 1529 - ettusindefemhundredenogtyve - d. 23/8 ved Hvide Sande. Vist kun overgået af Skagen?)
September: 5

Alm. Skråpe: 1 n. 19/7 Hvide Sande (EF)

Skråpe sp.: 2 n. 16/9 Søndervig (SEP)

Sodfarvet Skråpe: 2 n. 19/7 Hvide Sande (EF)
1 rast d. 18/8 ved Hvide Sande. Fløj rundt ved indsejlingen til havnen i flere timer.
1 s. 24/8 Hvide Sande (EF)
3 n. 28/8 Hvide Sande (EF)

Stormsvaler: Ingen iagttagelser!

Sule: 5 22/4 Husby Klit (B). Ikke så almindelig om foråret.
1 ad. dræbt af tog d. 4/5 ved Skjern - sad på sporet (SAJ)
1 10/9 Stauning (SAJ). Fundet død, næbbet indviklet i nylonfibre.
Efterårs-iagtt. fra Vestkysten bl.a.:
24 n. 20/7 Hvide Sande (EF), 20 n. 28/8 Hvide Sande (EF)
36 n. 12/9 Søndervig (SEP)

Storskarv: 6 iagtt. i april fra Tipperne (T) samt 12 5/5 og 4/2 s.s.
19 n. 6/5 Velling Bugt (B&J)
1 6/8 Skjern A-munding (SAJ), 1 16/9 Thorsminde (IO)
6 rast 6/10 Fjaltring Strand (JB)
8 s. 1/10 Husby Klit (B&J + B), 1 26/12 Stadilø (GK)
Flere set ved fjordene end sædvanligt.

Rørdrum: 2 hørt i maj på Værnet (EF + CH + B)
1 blev indleveret til fugleplejecentralen i Velling (i efteråret) stærkt afmagret. Fuglen døde 3 dage senere - røntgent-foto viste 2 hagl i den ene vinget + 1 i brystet.

Hvid Stork: 2 8/4 Vest Stadil Fjord (JH)
1 ved reden i Lemvig i maj/juni (NE)
1 4/6 Værnet (B + J), 7 5/6 Røgind (B & J)
3 v. 4/7 Velling (B & J)
10 7/8 Hanning (Sigurd Rosendahl)

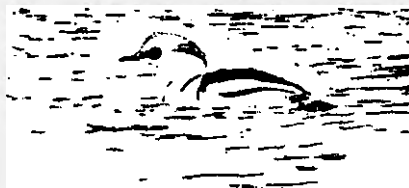
Sort Stork: 1 n. 18/5 mellem Skarrild og Arnborg (BH)
1 17/7 Tipperne (T)

Fiskehejre: 20 16/4 Stubbergård sø (IO)
368 3/8 på Tipperne (T)

Silkehejre: 2 på Værnet i juni/juli (EØ, CH, EF, SEP, B, SAJ).
Flytter ud på Tipperne først i august (T)
1 22/5 Horvsø (EØ)
Næsten årlig på Værnet. (2 1976, 1 1977, 2 1979)

Skestork: 2 eks. kunne ses på Værnet i maj/juli - ofte samme med silkehejrerne (EØ, CH, B & J, B, SAJ). Også set på Tipperne bl.a. d. 24/7 og 8-9/8 (T)

Knopsvane: Havde en meget hård vinter, hvad tal fra Tipperne viser: 2/1: 939 fugle, 31/1: 61, 15/2: 2, 20/2: 0
Mellem de mange svaner i Thorsminde Havn kunne man se en halsmærket knopsvane - nr. YE 52. Zoologisk Museum meddeler, at fuglen blev mærket som 1-årig i Tåkern, Sverige i 1974 (IO). Ved Tipperne fædede 2 - 3.000 i juli/august..

Sangsvane: 36 1/1 på Tipperne (T), 13 r. 8/1 Råst Strand (JB) 9 ad + 2 juv. 21/1 Thorsminde Havn (CH) + 20 28/1 s.s. (IO), 100 27/1 Nissum Bredning (NE), 10 11/2 Skjern Enge (EØ) + 140 13/3 s.s. (CH), 102 3/3 på mark v. Borris (TM), 10 14/3 Harboøre Tange (EØ), 50 31/3 V. Stadil Fjord (B), 12 4/4 Vesperne (EØ), 1 17/6 + 5 13/8 Skjern Enge - oversomrende (syg fugl?), 300 1/12 V. Stadil Fjord (B).

Pibesvane: 37 1/1 Tipperne (T), 2 farve-mærkede iagtt. den 13/3 på Skjern Enge. Mærket ved Bristol, Wales. (SAJ) 10 14/3 Harboøre Tange (EØ), 39 30/3 Grene v/Hover (BH) 25 31/3 V. Stadil Fjord (B), 87 9/4 Velling Bugt (B&J) 1 18/6 V. Stadil Fjord (JH). Meget sent. 400 4/11 Værnet (EF), 559 9/11 Tipperne (T) Færre end normalt. 300 12/11 Bøvling Fjord (EØ), 600 31/11 V. Stadil Fjord (EØ). 10% af verdensbestanden!

Grågås: 300 7/4 Tipperne (T), 35 8/4 V. Stadil Fjord (JH), 150 15/4 Værnet (EF), 50 4/5 Thorsminde Tange (EØ), 16 9/5 Velling Bugt (B&J), 626 30/8 Tipperne (T), 2 par ynglende på Værnet. Blev set med unger. Første rapporterede ynglefremkomst i Vestjylland (EF).

Blisgås: 7 17/1 Tipperne (T), 2 4/4 Harboøre Tange (EØ), 6 juv. 7/4 Tipperne (T), 3 11/3 Værnet + 2 ad. 13/4 s.s. (EF + CH) 3 ad 22/4 V. Stadil Fjord (CH).

Kortnæbbet Gås: 31 opholdt sig i jan/feb. v. Bjerregård, n. for Nymindegab trods sne og forst. De blev fodret og klarede sig igennem vinteren.

Vest Stadil Fjord: forår: 10 - 15.000 28/4 (CH) efterår: 17.000 4/10. (før jagten). Få dage senere blev der talt 27.000 ved Fiil sø og næsten ingen ved V. Stadil Fjord

Skjern Å: 16 overvinter i engene (TM), 1.000 29/4 (SAJ)

Værnet: 4-5.000 først i april (EF). Næsten ingen om efteråret.

Harboøre Tange: 3.000 4/4 (EØ)

Bøvling Klit: 2.000 22/4. (NE).

Snegås: 1 i april på Værnet og på Tipperne (EF, T). 1 det meste af foråret ved V. Stadil Fjord (JH, CH, IO, B&J, B). 1 Først i oktober V. Stadil Fjord (CH, IO)

Knortegås: 25 4/1 Velling Bugt (B&J), 1.000 27/1 Nissum Bredning (NE), 9 4/3 V. Stadil Fjord (JH). Ret Sjælden på denne lokalitet. 2.000 22/4 Nissum Fjord (NE). 2.200 29/4 Haurvig Grund (EF), 3.000 2/5 Værnet (CH) 50 6/5 Harboøre Tange (EØ), 175 19/5 Skjern Enge (BH) 15 15/9 Nissum Fjord (B). Husk at anføre, om det er lysbuget eller mørkbuget!

Bramgås: 22 8/4 V. Stadil Fjord (JH), 100 9/4 Værnet (CH), 177 18/4 Tipperne (T), 2 12/5 Bøvling Klit (IO), 15 s. 28/10 Velling Bugt (B&J), 10-12 30/10 - 2/11 Tipperne (T). Er set hyppigere i foråret i de senere år.

Kanadagås: 2 11/3 - 13/3 Skjern Enge. Stod mellem sang- og pibesvaner (CH, TM, SAJ), 1 8/4 og 11/5 V. Stadil Fjord (JH).

I foråret kunne man iagttage disse gåsearter ved V. Stadil Fjord:

Kortnæbbet Gås, Grågås, Blisgås, Bramgås, Snegås, Knortegås, Kanadagås og Indisk Gås (fangenskabsfugl).

Bedste obs-plads er vejen fra sømærket til Strandgården - men bliv i bilen, så gæssene kan æde uforstyrret og iagttages på meget tæt hold - også mulighed for fotografering.

Gravand: 150 4/4 Harboøre Tange (EØ), 1930 fældende fugle d. 3/7 på Tipperne (T). Antallet af fældende gravander på Tipperne er steget igen igennem de senere år. 150 - 200 18/10 Bøvling Klit (IO).

Gråand: 1.440 15/3 Tipperne (T), 3 - 4.000 18/10 Bøvling Klit (IO), 6.290 5/11 Tipperne (T).

Krikan!: 200 17/4 Velling Bugt (B&J), 750 19/4 Værnet (EF),
709 25/4 Tipperne (T), 845 28/6 Tipperne (T) (fældende)
5-600 18/10 Bøvling Klit (IO), 238 26/10 Velling Bugt (B&J)

Atlingand: 3 hanner + 3 hunner 21/4 Værnet (EF), 1 par 12/5 Skjern
A (SAJ), max. 9 i juni/juli Velling Bugt (B&J), 1 han
9/10 Nr. Nissum (EØ). Stor tilbagegang!

Knarand: 3 20/3 Velling Bugt (B&J), 8 16/4 Tipperne (T), 3 24/5
Nissum Fjord (NE), 2 par på Tipperne i juni (T), 4 9/8
Skjern A-mundingen (BH)

Pibeand: 1750 14/3 Tipperne (T), 800 4/4 Harboøre Tange (EØ)
2000 7/4 Værnet (EF), max. 1700 forår Tipperne. (færre
end normalt), 750 25/9 Velling Bugt (B&J), 28.500 2/10
Tipperne. Det er det største antal i mange år. Kan det
skyldes de dårlige bund-forhold på Haurvig Grunde ???
1800-2000 28/10 Bøvling Klit (IO)

Spidsand: 400 7/4 Tipperne (T), 450 7/4 Værnet (EF), 6-700 18/10
Bøvling Klit (IO), 2720 4/11 Tipperne (T). Færre end
normalt.

Skeand: 166 14/6 Tipperne (T) - fældende fugle,
75 18/6 Velling Bugt (B&J), 897 22/8 Tipperne (T)

Taffeland: 16 hanner rast 12/6 Ladegård Sø (JB), 1 par Søby Sø
(BH)

Troldand: 125 9/2 Thorsminde Havn (IO)

Bjergand: max. 7 eks. i Hvide Sande i feb. (EF, B&J), 4 23/5
Velling Bugt (B&J), 2 hanner 26/5 Haurvig Grund (EF)

Hvinand: oversommer fåtalligt i Stadil Fjord. Vi mangler tal fra
andre "oversomringslokaliteter".

Havlit: enkelte trækiagtt. fra Hvide Sande i oktober (EF,IO)

Fløjlsand: 15 rast 16/2 Hvide Sande (EF)

Sortand: 700 4/2 Bovbjerg (EØ), 10-20.000 trak nord d. 19/3 Hvide
Sande (EF), 1 han 3/8 Velling Bugt (B&J)

Edderfugl: 4-500 nord 19/3 Hvide Sande (EF)

Stor Skallesluger: 75 28/1 Thorsminde Havn (IO), 155 2/2 Hvide
Sande (EF), 4 18/2 Harboøre Tange (NE), 250 -
300 28/2 og 29/3 ved Skjern A (TM,SAJ), 35 - 40
16/4 Stubbergård Sø (IO), 700 31/12 Velling Bugt
(B&J)

Toppet Skallesluger: 150 28/1 Thorsminde (IO), 250 25/2 Hvide Sande
(EF), 75-100 20/5 Fjand Ø (AJ), 4.500 rast 2/11
Venø Bugt (JB)

Lille Skallesluger: mindst 6 sidst i januar i Thorsminde Havn (NE,
CH,IO), 5 11 2 Skjern A (EØ,SAJ), max. 5 i jan/
feb. Velling Bugt (B&J), mindst 3 midt i februar
i Hvide Sande Havn (EF,CH), 2 hanner og 2
hunner 2-7/4 Tipperne (T), flere iagtt. fra ef-

(fortsat) teråret på Tipperne - max. 6 17/11 (T),
3 hanner + 3 hunner 26/12 Struer Bugt (MH)

Musvåge: bl.a. 5 31/1 Skjern Enge (TM), 9 8/9 Værnet (EF)

Fjeldvåge: 4-5 det meste af foråret på Skjern Enge (TM)
6 25/11 Værnet (EF)

Rød Glente: 2 4/4 og 1 11/4 Velling (set af Villy Andersen) (B&J)

Sort Glente: 1 trak nord 31/5 Velling (B&J), 1 ad - subad rastede
og trak d 6/6 ved Sønder Lem Vig (JB)

Havørn: 1 juv 10/2 Skjern Enge (EØ), 1 juv 4/3 Velling Bugt (B&J),
1 ad 19/3 Tipperne (T)

Hvepsevåge: 1 24-30/5 Brunbjerg (JH), 1 n. 6/8 Velling Bugt (B&J),
1 rast 3/6 Hvide Sande (EF)

Blå Kærhøg: 6 4/1 Skjern Enge (EØ), 5 16/10 Skjern Enge (TM), 14
24/10 Værnet (EF), 4 9/12 Vest Stadil Fjord (EF). Der-
udover mange enkelt - iagttagelser.

Rørhøg: 9 trak n. 22/4 Værnet (EF), 1 ynglepar på Tipperne og 2 par
på Værnet (T,EF), 10 30/8 Værnet (EF). Flere ynglepar end
i 1978.

Hedeheg: 2 19/5 Velling Bugt (B&J), 1 han 30/5 Brunbjerg (JH), 1
han trak nord 3/6 Hvide Sande (EF), 1 hun 1/8 Værnet (EF)

Duehøg: set udenfor yngle-områderne bl.a. på Skjern Enge, Værnet og
Nr. Lyngvig.

Spurvehøg: 8 s. 23/10 Hvide Sande (EF)

Fiskeørn: 1 7/4 Jand Grønne (IO), 1 8/4 Stadilø (JH), 1 n. 11/4
Velling Bugt (B&J), 1 13/4 Søndervig (JH), 1 25/4 Tip-
perne (T), 1 12/5 Fjand Grønne (IO), 1 23/8 Stauning (SAJ),
1 26/8 Borris Hede (SAJ), 1 rast - nord 17/10 Hvide Sande
(EF)

Vandrefalk: 1 han juv 4/2 Skjern Enge. Set flere gange i februar på
denne lok. (BH,J&H,CH,SAJ). 1 trak syd 30/9 Værnet (EF)

Lærkefalk: 1 13/5 Tipperne (T), 1 rast 16/5 Lilleåen ved Råsted (JB)
2 trak n. 3/6 Hvide Sande (EF), 1 juv rast 17/8 - 12/9
på Tipperne (T), 1 7/9 Velling Bugt (B&J)

Aftenfalk: 1 han trak nord 4/6 Røjklit n. for Søndervig (JH), 1 juv
rast 29/8 Hvide Sande (EF). Fuglen ophold sig på en mark
i byens udkant det meste af dagen, hvor den jagtede in-
sekter både på jorden og i luften. Forsvandt mod syd i
skumringen.

Dværgfalk: 1 han 9/5 Vest Stadil Fjord (B), 3 trak syd 3/10 Nr.
Lyngvig (SEP), 14 iagtt. fra Vest Stadil Fjord fra efter-
året, 1-2 okt/nov. Tipperne (T)

- Urfugl:** 2 kokke på Borris Hede, 6 kokke i Vind (CH), 1 kok 14/5 flyvende langs Skjern Å (v. Lønborg-broen) (SAJ), 2 kokke på lok. i den sydlige del af amtet. (EF), 50-60 i hele landet i foråret 1979.
- Trane:** 3 rast 5/7 ved Vest Stadil Fjord (SEP), 1 rast 6/10 ved Husby Sø (IO)
- Vandrikse:** 3 ex. okt/dec. Velling Bugt (B&J)
- Strandskade:** bedste trækdag på Vestkysten: 370 pr. time Hvide Sande 4/8 (EF)
- Vibe:** årets første d. 6/1 på Tipperne (T)
- Stor Præstekrave:** 75 4/4 Harboøre Tange (EØ), 25 7/6 Velling Bugt (B&J)
- Hvidbr. Præstekrave:** 1 29/4 Brunbjerg (JH), 8 4/5 Harboøre Tange (IO)
- Strandhjele:** 14 24/5 Plet Enge, Harboøre (NE), 15 s. 6/8 Velling Bugt (B&J), min. 100 14/10 Harboøre Tange (MH)
- Hjele:** årets første den 11/1 på Tipperne (T), 2.500 2/5 Thorsminde Tange (EØ)
- Pomeransfugl:** også i 1979 mange på den "nye" rasteplads i amtet. De første sås d. 12/5 med 33 ex. Flest d. 19/5 med 121 ex. - de sidste blev iagt. d. 23/5 med 58 (EØ), 1 6/5 på ikke angivet lok. (B&J)
- Stenvender:** kun 1 vinteriagttagelse: 1 10/2 Thyborøn
- Dobbeltbekkasin:** 40 s. + 25 rast 7/8 Vest Stadil Fjord (B&J), 23 s. + 34 rast 18/8 Velling Bugt (B&J), 28 s. 18/8 Hvide Sande (EF), 250 3/10 Hornsø (EØ)

- Enkeltebekkasin:** 3 16/9 Tipperne (T), 1 27/9 Tipperne (T), 1-3 29/9 - 17/11 Velling Bugt (B&J), 1 11/10 Tipperne, (T) 3 14/10 Harboøre Tange (MH). Oversees nemt.
- Stor Regnspove:** 3-400 7/4 Bøvling Klit (IO)
- Lille Regnspove:** 27 s. 13/8 Velling Bugt (B&J)
- Stor Kobbersneppe:** 5-10 par 6/5 Bøvling Klit (IO), max. 224 2/8 Tipperne (T) - lokale unglefugle + unger.
- Lille Kobbersneppe:** 1000-1500 4/5 Værnet (EF), 2-300 6/5 Bøvling Klit (IO), 836 19/5 Tipperne (T), 40 s. pr. time 2/8 Hvide Sande (EF). Små tal fra Tipperne og Bøvling Klit i foråret.
- Tinksmed:** 7 11/5 Velling Bugt (B&J), 1 14/10 Harboøre Tange (MH), meget sen forekomst
- Rødben:** 10 10/2 Thorsminde (isl. rødben) (CH), 374 17/7 Tipperne (T)
- Sortklire:** 24 5/5 Værnet (B&J)
- Hvidklire:** flest d. 22/8 med 149 på Tipperne (T)
- Mudderklire:** 5 rast 16/5 Lilleåen v/Råsted (yngleadfærd) (JB), 5 19/5 Skjern Å (TM), 40 rast 20/8 ved molerne ved Hvide Sande (EF)
- Snepeklire sp.:** 1 ex. trak syd 6/8 ved Hvide Sande. Beskrivelse tilsendt SU (EF)
- Isl. Ryle:** 117 18/5 på Tipperne (T), 80 s. pr. time 1/8 Hvide Sande (EF), 23 14/8 Velling Bugt (B&J), 524 23/8 Tipperne (T), 89 s. pr. time 24/8 Hvide Sande (EF), 150 14/9 Nissum Fjord (EØ)

Sortgrå Ryle: 5 21/1 Thorsminde Havn (CH), 11 2/2 Bovbjerg (EØ), 3 11/2 på stranden n. for Nymindegab (TM), 20 10/2 Thyborøn (CH), 7 ras: 11/3 Hvide Sande (EF), 6 16/9 Thorsminde Havn (IO), 2 29/9 Houvig (JH)

Dværgryle: fåtallig om foråret. 1 20/5 Bøvling Fjord (AJ), 13 24/5 Tipperne (T), 1 28/7 Vest Stadil Fjord (B), op til 7 ex. 29/8 - 8/10 Velling Bugt (B&J), 14 15/9 Ringkøbing Fjord (JH), 10 15/9 Nissum Fjord (B), 1 30/9 Helligsø (IO).
Altså et mere normalt år efter "invasionsåret" 1978.

Temmincksryle: 4-5 20/5 Skjern Å (B&J), 1 29/8 Velling Bugt (B&J)

Alm. Ryle: 5680 15/5 Tipperne (T). Færre end normalt. 300 20/5 Bøvling Fjord (AJ), 496 5/10 Velling Bugt (B&J)

Krumnæbbet Ryle: et par forårs-iagett. (hvor den ikke er så almindelig): 1 4/5 Harboøre Tange (EØ), 1 19/5 Tipperne (T), 1 25/5 Værnet (EF). Fra efteråret: 2 8/7 Tipperne (T), 18 8/8 - 7/10 Velling Bugt (B&J), 5-6 23/8 Indfjorden (IO), 28 2/9 Bøvling Klit (IO), 3 24/9 Hvide Sande (JH)

Sandløber: 2 26/5 Værnet (JH), 2 5/8 Skjern Å-munding (BH), 31 s. 18/8 Hvide Sande (EF), 20 15/9 Nissum Fjord (B)

Kærløber: 3 22/8 + 4 23/8 på Tipperne (T). Meget sjælden i amtet.

Klyde: 75 6/5 Bøvling Klit (IO), 6 par på Værnet (EF), 1360 17/7 Tipperne (T), 21 2/8 Velling Bugt (B&J)

Thorshane: 1 rast 22/10 - 23/10 Hvide Sande (EF)

Odinshane: kun iagett. på Tipperne: 1 han + 1 hun 22/5, 1 17/7, 1 3/8, 9 29/8, 7 30/8

Alm Kjove: 2 mørke + 1 lys 26/7 Bøvling Fjord (CH), 6 9/8 Velling Bugt (B&J), 1 11/8 Harboøre Tange (NE), 11 s. 24/8 Hvide Sande (EF)

Storkjove: 1 nv. 24/7 Søndervig (SEP,EF), 1 n. 1/8 Hvide Sande (EF), 7 n. 28/8 Hvide Sande (EF), 1 s. 13/9 Velling Bugt (B&J), 1 n. 20/10 Hvide Sande (EF)

Mellemkjove: 1 ad lys s. 28/9 Søndervig (SEP)

Gråmåge: 1 9/4 Nymindegab-strømmen (SAJ,B), 2 9/4 Hvide Sande (SAJ,B), 1 ad + 2 2-års 6/5 Thorsminde (EF), 1 26/5 Hvide Sande (EF), 1 2-års n. 3/6 Hvide Sande (EF), 1 2-års 16/6 Tipperne (T), 1 ad 17/8 Tipperne (T). Gamle fugle ses sjældent.

Hættemåge: 1 med hætte allerede d. 27/1 Thorsminde (NE)

Dværgmåge: 8 juv (2. års) 20/5 Bøvling Fjord (AJ), 11 juv 25/5 + 1 juv 2/7 + 2 2-års 4/7 på Tipperne (T), 6 iagett. fra Velling Bugt fra maj/juni (B&J), 12 15/7 Nymindegab-strømmen (EF), 5 23/9 Hvide Sande (JH). Derudover mange enkeltiagettager.

Sortterne: 2 9/5 Gødstrup SØ (SE), ca. 10-20 par på lok. i amtet (NE,CH,B), 4 7/8 Gammelgab-søerne (B), 15 15/8 Stadil Fjord (SEP), 4 s. 18/8 Hvide Sande (EF)

Sandterne: 2 6/5 Vest Stadil Fjord (B,EF), 1 9/6 Værnet (EF), 5 20/6 på ynglelok. i amtet (CH), 3 rast 13/7 Hvide Sande (EF), 1 rast 24/7 Nr. Lyngvig (EF)

Rovterne: 1 17/7 og 1 1/8 Velling Bugt (B&J). Iagtt. fra Tipperne: 2 29/7, 1 31/7, 1 4/9.

Dværgterne: 15-20 Bøvling Klit (IO)

Splitterne: 4-5 ynglekolonier i amtet.

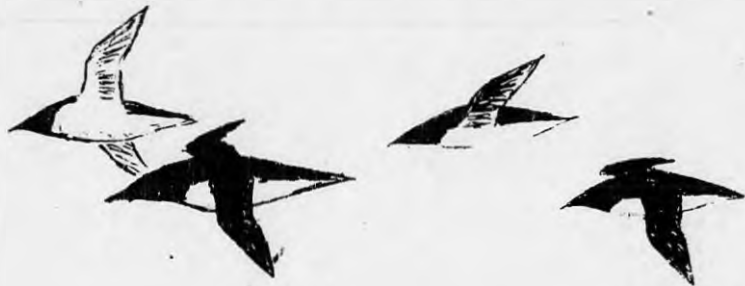
Alkefugl sp.: 156 n. 20/10 Hvide Sande (EF)

Søkonige: 1 ex. blev indleveret til politiet i Ringkøbing d. 15/12 - indsmurt i olie. Fuglen døde kort efter. (B)

Alk/Lomvie: oliefundne fugle ved Husby Klit (750 m strækning) 1/12: Alk 3, Lomvie 5, Sortand 1, Fløjlsand 1. Omkring 1/12 meldtes om lignende fund andre steder langs kysten. Mange olie-indsmurte fugle blev fundet langs Vestkysten 1 febr./marts.

Tejst: 1 juv rast 2/8 Hvide Sande (EF)

Lunde: 1 n. 20/10 Hvide Sande (EF)

Turteldue: 1 17/5 Tipperne (T). Følgende iagettagerer er gjort på Holmsland Klit ult. maj - pr. juni (EF): 1 22/5 Sdr. Lyngvig, 4 23/5 Haurvig, 2 23/5 Hvide Sande, 2 25/5 Haurvig, 1 25/5 Sdr. Lyngvig, 1 26/5 Sdr. Lyngvig, 2 1/6 Haurvig, 1 1/6 Haurvig, 1 1/6 Sdr. Lyngvig, 2 3/6 Bjerregård, 1 4/6 Haurvig, 1 4/6 Hvide Sande. Det er langt over det normale antal iagettagerer. Dagene omkring d. 1 juni var præget af østen-vinde, hvad der normalt betyder en del iagett. af fugle fra Øst-europa, som vi ellers ikke ser så meget til. Det store antal turtelduer skyldes helt sikkert vejrforholdene.

Huldue: 1 20/3 + 1 9/4 Tipperne (T)

Gøg: 1 kukkende d 6/8!!! (SAJ). "Hvem siger så, at gøgen ikke kukker efter Skt. Hans".

Høgeugle: 2 31/1 set i et sommerhus-område ved Houvig (JH), 1 1/2 Harboøre Tange (NE). Beskrivelse tilsendt SU. Første iagttagelse i Ringkøbing Amt.

Mosehornugle: mange iagtt. af arten - bl.a.: 10 3/1 Skjern Å (SAJ), 5 15/4 Skjern Enge (BH), 1 22/4 Vest Stadil Fjord (B), 5 25/4 Harboøre Tange (NE), 1 6/5 Bøvling Klit (IO), ialt 5 iagtt. fra Velling Bugt (B&J), 1 21/5 Geller Odde, Lemvig (NE), 3-4 ynglepar på Tipperne (T), 4 29/9 Vernet (JH). Vi har kendskab til 9 ynglepar fordelt på 5 lokaliteter. Usædvanlig mange! En rede med nylagte æg i august.

Natrav: Hvem laver en undersøgelse over natravnebestanden i Ringkøbing Amt?

Ellekrage: 1 rast 22/5 Nr. Lyngvig (EF)

Grønspætte: indrapporteret 7 par fordelt på 7 lok.

Vendehals: 1 9/5 Vest Stadil Fjord (B), 1 14/5 Nr. Lyngvig (EF), 1 6/9 - 8/9 Rydbjerg (B&J). J. Hedegaard Christensen melder i år om 9 ynglepar på Borris Hede. 2 par Ulfborg.

Toplærke: 2-3 par i Videbæk (CH), 1 par i Ringkøbing (B&J), 1 par i Hvide Sande (EF). Yngler den ikke andre steder?

Sanglærke: 1300 20/3 Velling (B&J), 300 s. 23/10 Hvide Sande (EF)

Hedelærke: 1 s. 22/10 Hvide Sande (EF)

Bjerglærke: 10 3/1 Rydbjerg (B&J), 7 24/2 Skjern Enge (TM), 40 6/10 Vest Stadil Fjord (B,B&J), 25 13/10 Harboøre Tange (MH)

Landsvale: 2-3000 trak s. 9/9 Hvide Sande (EF)

Pirol: 1 han 24/5 Nr. Lyngvig (EF), 1 juv han set og hørt 9-10/6 Hvide Sande (EF)

Kragefugle: 8-10.000 s. 22/10 Hvide Sande (EF)

Sortkrage: 1 12/4 Rydbjerg (B&J), 1 6/5 Råsted (IO), 1 s. 10/7 Søndervig (SEP), 1 11/11 Råsted (IO)

Mejser: et redekasseprojekt i Alkjær Lukke, Ringkøbing, med ialt 19 kasser gav følgende resultat: Musvit 7 par, Blåmejse 4 par, Skovspurv 1 par, sp. 1 par, ialt 13 par (GK)

Træløber: 1 22/1 og 19/10 Rind Plantage (SE), 1 30/3 Alkjær Lukke, Ringkøbing (GK). Arten har tilsyneladende haft trakformemmelser, da der er gjort iagtt. af træløbere så langt mod vest som Hvide Sande (5 iagtt. i efteråret). Arten er også iagtt. på en ikke helt almindelig biotop - nemlig på Cheminova, Harboøre Tange med 2 iagtt. fra efteråret. De sidstnævnte klatrede rundt på murene.

Sjagger: yngler i Nr. Nissum, Gudum og Lemvig (NE)

Ringdrossel: 1 alt 15 iagtt. fra foråret (april/maj). Fra efteråret meldes om 19 iagtt. (alle fra oktober).

Sortstrubet Bynkefugl: 1 han 29/3 Tipperne (T)

Nattergal: 1 sang 2/6 Hvide Sande (EF), 1 ynglepar ved Skjern (EØ, SAJ)

Husrødstjert: 1 par med unger i Videbæk (CH), 1 han 19/7 Spjald (B), 1 hun 15/10 Nr. Lyngvig (SEP), 1 rast 19/10 Nr. Lyngvig (SEP), 1 hun 16/12 Tipperne (T)

Rødstjert: 1 han 15/11 Ringkøbing (meget sent) (SEP)

Blåhals: 1 han 16/5 Tipperne, 2 hanner 25-26/5 Klegød (Holmsland Klit) (CH), 1 5/6 Houvig (JH)

Grashoppesanger: 1 31/5 Borris Hede (CH), 1 syngende 2-11/6 Velling (B&J), 3 syngende hele sommeren Skjern Å (EØ, TM, SAJ)

Drosselrørsanger: 1 syngende 10/6 Vest Stadil Fjord (JH)

Kærsanger: 1 24/5 Skjern Å (B&J), 1 28/5 - 11/6 Velling Bugt (B&J), 3 hørt i juni Lemvig Sø (NE)

Munk: 1 syngende 10/10 i Holstebro (IO), 1 16/12 Velling (B&J)

Hvidbr. Løvsanger: 1 14/10 Nr. Lyngvig (EF)

Lille Fluesnapper: 1 hun 22/5 Harboøre Tange (på Cheminova) (NE)

Markpiber: 1 s. 24/8 Nr. Lyngvig (EF)

Skærpiber: 4-5 rast 19/3 Hvide Sande Havn (EF), 1 15/10 Thyborøn Havn (CH)

Storpiber: 1 d. 15/11 og igen d. 20/12 på Tipperne. Beskrivelse tilsendt SU.

Bjergvipstjert: 1 hun 3/9 Velling (B&J), 1 14/10 Velling (B&J). Fra Hvide Sande: 2 iagtt. fra foråret - 3 fra efteråret (EF)

Gulhovedet Vipstjert: 1 "rent" ynglepar på Tipperne + 1 blandet par s.s. (T)

Hvid Vipstjert: 1 ex. så sent som 28/11 Velling (E)

Silkehale: 28 11/1 Tipperne (overflyvende) (T), 3 16/1 Herning (BH),
1 s. 20/10 Hvide Sande (EF), 1 24/11 Velling (B&J), 4
rast 20/12 Ringkøbing (SEP)

Rødhovedet Tornskade: 1 han set d. 3/6 få hundrede meter syd for am-
tet - nemlig Gammelgab-søerne. Beskrivelse
tilsendt SU.

Kærnebider: 2 30/9 Holstebro (IO), 10 rast 3/12 Ejsing (JB)

Dompap: 4 28/10 ved Vest Stadil Fjord (usædvanlig biotop) (B)

Karmindompap: 1 juv han sang 2/6 Hvide Sande (EF), 1 sang 9/6 Hvide
Sande (EF)

Lille Korsnæb: 7 30/9 Lønborg Plantage (TM), 1 han ringmærket 13/10
Nr. Lyngvig (SEP), 3 14/10 Velling Plantage (B&J),
10 28/10 Vest Stadil Fjord (usædvanlig biotop) (B),
4 hanner og 3 hunner 20/11 Rind Plantage (SE)

Korsnæbbet sp.: 50 s. 23/10 Hvide Sande (EF)

Finker: 4-5.000 n. d. 6/4 Hvide Sande (EF)

Laplandsværling: 15 13/5 Harboøre Tange (MH), ca. 10 iagtt. fra
Vest Stadil Fjord i efteråret (B,IO,EF), 9 iagtt.
fra Tipperne okt./nov. (T), 3 trækiagtt. fra okt.
Nr. Lyngvig (EF)

Snespurv: 3 21/1 Skjern Enge (TM), 150 18/2 Thyborøn (NE), 28 11/11
Vest Stadil Fjord (IO), 30-35 11/11 Harboøre Tange (IO)

APPENDIKS: Fangenskabsfugle

Flamingo: 2 19/5 Velling Bugt (B&J)
1 maj/juni Høje Sande, Skjern A (TM)
5 28/8 Haurvig Grund (EF)

Indisk gås: 1 12/5 Vest Stadil Fjord (IO,B)
1 12/5 Tipperne (T)
2 15/5 Vest Stadil Fjord (JH)

Rustand: 1 par 29/6 Tipperne (T)

